

ONDERZOEKSOPZET EVALUATIE BELEID HUISVESTING ARBEIDSMIGRANTEN

In de motie draagt de raad het college op om een evaluatieopzet over het beleid arbeidsmigranten voor te leggen, waarin in ieder geval aan de orde komen:

- a. De onderzoeksopzet (waaronder de evaluatie-onderwerpen)
- b. Hoe de keuze voor een onderzoeksbureau wordt gemaakt
- c. De eventuele kosten
- d. Het tijdsplan tot het voorstel arbeidsmigranten

Hieronder gaan wij op deze punten in:

a. Hoe zit de onderzoeksopzet in elkaar?

In de themaraad van 15 oktober 2018 is de eerste basis voor een evaluatie gelegd. Hier zijn verschillende onderwerpen aan bod gekomen, die wij meenemen in de evaluatie. Ook nemen we de in raadvragen (zoals die van 7 december 2018, DOC-18-115686) benoemde onderwerpen mee in de evaluatie. In de evaluatie van het beleid komen de onderstaande vragen en onderwerpen aan de orde. De punten die met een * staan aangegeven, zitten in het regionale plan van aanpak.

1. Doelstelling en uitgangspunten

- Wat is de huidige doelstelling van het beleid?
- Wat zijn de huidige uitgangspunten van het beleid?
- In hoeverre kloppen de oorspronkelijke doelstelling en uitgangspunten nog? *

2. Effecten

- Wat zijn de positieve / negatieve effecten van het huidige beleid?
- Wat zijn bedoelde / onbedoelde effecten van het huidige beleid?

3. Processen

- Hoe is het proces van de beleidsvorming verlopen?
- Hoe loopt het proces van een aanvraag (inclusief besluitvorming) voor huisvesting van arbeidsmigranten?

4. Inzicht

- Wat is er nu eigenlijk geregeld? Wat mag er wel en wat mag er niet?
- Hoe / waar is het geregeld?
- Kunnen we (meer) inzicht krijgen in illegale situaties en uitbuiting? Waar zitten ze? Wie zijn ze? *
- Wat hebben de gemeenten in West Friesland de afgelopen jaren voor beleid gevoerd, en waar wijkt het af van het beleid in Medemblik? *
- Welke verschillen zijn waar te nemen tussen vóór en na Kompas?
- Wat is de handhaafbaarheid/uitvoerbaarheid van het huidige beleid?

5. Kwantiteit

- Zorgt het huidige beleid voor voldoende huisvesting voor arbeidsmigranten? Wat hebben we bereikt? *
- Hoeveel plannen passend in het huidige beleid, hebben de eindstreep niet gehaald? Waarom niet?

6. Kwaliteit

- Zorgt het huidige beleid voor plekken van voldoende kwaliteit? *

7. Behoefte

- Is de behoefte aan huisvesting in de loop der tijd veranderd? *
- Sluit het huidige beleid aan bij de behoefte?

8. Belanghebbenden

- Wie zijn er betrokken bij (het beleid en uitvoering van het beleid) huisvesting van arbeidsmigranten?
- Hoe zijn belanghebbenden nu betrokken? Hoe willen ze in de toekomst betrokken worden?
- Wat zijn de ervaringen van de diverse belanghebbenden? *
- In hoeverre sluit het huidige beleid aan bij de wensen/standpunt van de diverse belanghebbenden?*
- Wij willen een representatieve groep belanghebbenden in de evaluatie betrekken. Hierin zitten uitzendbureaus, werkgevers, huisvesters, arbeidsmigranten zelf (verschillende nationaliteiten, leeftijd, M/V), kernraden, ambtenaren en raadsleden.

9. Conclusies en aanbevelingen

- Wat zijn de belangrijkste conclusies uit de evaluatie?
- Wat zijn de aanbevelingen uit deze evaluatie?
- Als het gaat om conclusies en aanbevelingen: waar heeft de gemeente wel/geen invloed op?
- Moet eventueel nieuw beleid een andere doelstelling en/of uitgangspunten hebben?

Zoals vermeld heeft deze evaluatieopzet overlap met het regionale spoor, waardoor het niet nodig is de hele evaluatie lokaal uitvoeren. De inventarisatie van kwantiteit, kwaliteit (behoeftenonderzoek) en van het huidige beleid in de regio kunnen wij regionaal oppakken. Vanwege het gemeentegrens-overschrijdend effect van huisvesting van arbeidsmigranten verdient het aanbeveling om dit deel regionaal uit te voeren.

De raad heeft in de motie gevraagd om een evaluatie van het huidige beleid. Op basis van de conclusies en aanbevelingen uit deze evaluatie kan nieuw beleid ontwikkeld worden. Wij laten dit als optie in onze uitvraag meenemen. Pas als de politiek zich kan vinden in de uitkomsten van fase 1 (evaluatie) kan fase 2 ingezet worden.

10. Vervolg (optie in offerte): Aanbevelingen voor nieuw beleid *

- Hoe zijn deze conclusies te vertalen in een uitvoerbaar en handhaafbaar nieuw beleid? Maak hierbij onderscheid in flexibele tijdelijke oplossingen en permanente oplossingen. *
- Welk budget en hoeveel formatie is nodig voor deze nieuwe voorstellen? *

11. Praktijktoets: Pilot nieuw beleid

- Is het beleidsvoorstel ook praktisch toepasbaar? *
- Wat is, na de praktijktoets, het eindvoorstel voor nieuw beleid? *

b. Hoe wordt de keuze voor het onderzoeksbureau gemaakt?

Er zijn veel bureaus die een beleidsevaluatie kunnen maken. Om tot een goede keuze te komen, hebben wij een bureau-onderzoek gedaan, intern overleg gevoerd, en contact opgenomen met het Ontwikkelbedrijf Noord-Holland Noord. Wij hebben gezocht naar bureaus die al ervaring hebben met het thema huisvesting arbeidsmigranten. Uiteindelijk bleven er twee bureaus over. Na een telefonisch consult met de gemeenten die deze bureaus hebben ingehuurd, en een marktverkenning, hebben we een definitieve keuze gemaakt voor een bureau waaraan we een offerte kunnen vragen.

In overleg met het onderzoeksbureau dat het lokale deel van de evaluatie gaat uitvoeren, komen we tot een definitieve opdracht waarbij we waar mogelijk aansluiten op het regionale spoor.

Voor dit dossier is advies ingewonnen bij het gemeentelijk bureau Inkoop. Omdat het gaat om een opdracht beneden het drempelbedrag van € 50.000,- kunnen we enkelvoudig aanbesteden.

c. Wat zijn de eventuele kosten?

Uit het onderzoek naar de keuze voor een onderzoeksbureau is gebleken dat de kosten naar alle waarschijnlijkheid onder het reeds geraamde budget van € 50.000,- blijven. De gemeenten die ervaring hebben met een beleidsevaluatie huisvesting arbeidsmigranten geven aan dat de kosten hiervoor tussen de € 20.000,- en de € 30.000,- euro bedragen. De marktverkenning die is uitgevoerd, bevestigt dit beeld.

d. Wat is het tijdspad tot aan het raadsvoorstel?

Naar verwachting neemt het uitvoeren van een beleidsevaluatie minimaal 4 maanden in beslag. Wij geven het onderzoeksbureau opdracht om de evaluatie vóór de zomer van 2019 op te leveren. Hierbij koersen we op het college van 9 juli 2019, waarna we de evaluatie na het zomerreces aan de raad voorleggen.

U kunt tot 1 februari 2019 aanvullingen geven op de evaluatieopzet. Wij leggen deze evaluatieopzet in een raadsinformatienota aan u voor om zo min mogelijk vertraging op te lopen.

Daarna kunnen we nieuw beleid ontwikkelen. Zoals onder punt b. vermeld zit het aanpassen/actualiseren van bestaande kaders ook verwerkt in het regionale Plan van Aanpak van het Ontwikkelingsbedrijf. Wij streven naar vaststelling van nieuw beleid in het eerste kwartaal van 2020. Een exacte planning is op het moment van schrijven van deze evaluatieopzet niet te geven, omdat het regionale spoor (waaronder de planning hiervan) nog verder uitgewerkt moet worden.

Wij blijven u informeren over dit dossier.